

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 386/2019-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. septembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Fúzerom, advokátska kancelária, M. R. Štefánika 1256/22, Trebišov, vo veci namietaného porušenia základných práv „na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1, na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípmi právneho štátu garantovanými v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky“ a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv „na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1, na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípmi právneho štátu garantovanými v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky“.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že po predchádzajúcom vznesení obvinenia sťažovateľovi uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru vtedy Krajského úradu vyšetrovania v Banskej Bystrici pod ČVS: KÚV-37/20-99 z 3. mája 1999 a následnom vykonaní vyšetrovania v prípravnom konaní bola Krajskou prokuratúrou v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) pod sp. zn. Kv 1/04 z 31. mája 2004 podaná Krajskému súdu v Košiciach obžaloba okrem iných aj na sťažovateľa pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. a) a ods. 5 v tom čase platného a účinného zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v súbehu s trestným činom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona spáchaných spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona.

3. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 T 6/04-6570 zo 6. septembra 2004 postúpil predmetnú trestnú vec Špeciálnemu súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“), avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 To 61/2004 zo 7. októbra 2004 rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach o postúpení veci zrušil.

4. Proti všetkým sudcom Krajského súdu v Košiciach zástupkyňa poškodeného podala 16. júna 2004 námietku zaujatosti, o ktorej Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 T 6/04-6589 z 12. novembra 2004 rozhodol tak, že vo veci konajúci sudcovia nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v uvedenej trestnej veci. Sťažnosť zástupkyne poškodeného proti tomuto rozhodnutiu najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 To 8/2005 z 3. marca 2005 zamietol.

5. Po vyriešení otázky zaujatosti sudcov a po preskúmaní obžaloby predseda senátu Krajského súdu v Košiciach nariadil 2. mája 2006 hlavné pojednávanie na 9. a 10. novembra 2006.

6. Na základe námietky vecnej príslušnosti konajúceho súdu vznesenej 24. júla 2006 krajskou prokuratúrou Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 T 6/04-6630 z 8. septembra 2006 znovu postúpil túto trestnú vec špeciálnemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. BB-3 T 25/2007 z 15. novembra 2007 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil najvyššiemu súdu. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Ndtš 5/2007 z 10. januára 2008 určil, že vecne príslušným v prvom stupni v trestnej veci je Krajský súd v Košiciach, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že určil termín hlavného pojednávania na 09. – 10. november 2006, o ktorom boli procesné strany upovedomené, a týmto úkonom založil svoju vecnú príslušnosť.

7. Následne predseda konajúceho senátu Krajského súdu v Košiciach podal návrh na svoje vylúčenie z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci, ktorému najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Ndt 4/2008 z 27. mája 2008 vyhovel.

8. Pretože zástupkyňa poškodeného vzniesla námietku zaujatosti aj proti všetkým členom senátu konajúceho v novom zložení najvyšší súd na základe tejto námietky uznesením sp. zn. 4 Ndt 6/2008 z 21. júla 2008 odňal vec Krajskému súdu v Košiciach a prikázal ju krajskému súdu.

9. V dôsledku uvedeného zdĺhavého postupu pri riešení otázky príslušnosti všeobecného súdu na konanie v danej trestnej veci a tiež aj v dôsledku následného prírpisu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndt 11/2008 z 5. februára 2009 vo veci konal krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 1/08, ktorý uznesením sp. zn. 2 T 1/2008 z 5. decembra 2013 zastavil trestné stíhanie proti všetkým obžalovaným z dôvodu, že (i) ide o extrémny prípad prierahov v konaní a (ii) v danej veci sa uplatňuje princíp ultima ratio.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Tost 5/2014 zo 4. marca 2014 uznesenie krajského súdu o zastavení konania zrušil a uložil, aby sa vo veci znovu konalo a rozhodlo.

11. Spoluobžalovaný sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu podal sťažnosť ústavnému súdu, v ktorej žiadal vysloviť porušenie ním označených práv a zrušiť uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 5/2014 zo 4. marca 2014. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 684/2014 z 12. novembra 2014 odmietol sťažnosť sťažovateľa pre nedostatok svojej právomoci. Súčasťou uvedeného uznesenia bolo odlišné stanovisko sudcu spravodajcu, z ktorého vyplýva názor, že ústavný súd mal sťažnosti sťažovateľa vyhovieť.

12. Krajský súd následne rozsudkom sp. zn. 2 T 1/2008 z 2. februára 2015 uznal sťažovateľa spolu s ďalším obžalovaným vinným zo stíhaných trestných činov, avšak na základe odvolaní podaných obžalovanými a príslušným prokurátorom najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 To 11/2015 z 24. novembra 2016 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia pritom vytkol krajskému súdu, že neprihliadal a neriadil sa závermi vyplývajúcimi z odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu z 12. novembra 2014.

13. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd po zrušení rozsudku z 2. februára 2015 nerešpektuje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 11/2015 z 24. novembra 2016 a „*v konaní sa dopustil viacerých procesných pochybení poškodzujúcich*“ sťažovateľa, „*resp. aj ostatných obžalovaných*“, najmä pokiaľ išlo o zákonnosť postupu pri zmene zloženia konajúceho senátu krajského súdu a použitia nezákonných dôkazov.

14. Sťažovateľ dodáva, že aj „*napriek uvedeným rozhodnutiam odvolacieho súdu a ústavného súdu v tejto trestnej veci konajúci krajský súd doteraz nezastavil trestné konanie pre extrémny prípad, čo sa týka prieťahov v konaní, alebo z dôvodu ultima ratio, hoci už raz sám z týchto dôvodov toto trestné konanie zastavil*“ a „*svojím terajším postupom a ďalším pokračovaním v konaní spôsobuje ďalšie nezákonné prieťahy v konaní*“.

15. Sťažovateľ argumentuje, že „Dĺžka konania kvôli prietahom zavinenými políciou, prokuratúrou, zástupkyňou poškodenej strany a Krajskými súdmi v Košiciach a Banskej Bystrici v danej trestnej veci v súčasnosti trvajú minimálne 19 rokov od vznesenia obvinenia a 20 rokov od skutku, teda dvakrát dlhšie, ako vo výnimočných prípadoch Európsky súd pre ľudské práva uznal za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi, t. j. šesť rokov. Je teda nepochybné, že sa jedná o extrémny prípad, čo sa týka prietahov v konaní, a prietahy v konaní neboli spôsobené sťažovateľom - obžalovaným (obžalovanými). Na základe vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že došlo k... hrubému porušeniu... práva sťažovateľa – obžalovaného... garantovaných medzinárodnou zmluvou, ako to konštatuje aj prvostupňový súd“ v uznesení «o zastavení trestného stíhania: „Štátu, zastúpeného políciou, prokuratúrou a súdmi však skončenie trestného stíhania obžalovaných trvalo ďalších viac ako trinásť rokov, pričom takú dĺžku konania nie je možné za žiadnych okolností akceptovať“, že záujem na ochrane tohto práva prevažuje v tomto prípade nad záujmom a právom štátu na stíhaní a potrestaní obžalovaných. Ďalšie konanie by spôsobovalo znovu neúmerné prietahy v konaní, berúc v úvahu vysokú pravdepodobnosť podania riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, ako aj ústavných sťažností procesnými stranami, ktoré by spolu s doterajšími prietahmi viacnásobne prevyšovali dĺžku konania, t. j. 6 rokov, uznanú vo výnimočných prípadoch Európskym súdom za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi. Tým by sa porušenie práv sťažovateľa – obžalovaného... upravených v článku 6 Dohovoru ešte viac prehĺbilo. Svojimi dôsledkami v kontexte 19 rokov od vznesenia obvinenia môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*). Zastavenie trestného stíhania v danej trestnej veci preto možno považovať aj za dostatočnú nápravu porušeného práva na prejednanie veci v primeranej lehote.».

16. Sťažovateľ v ďalšom poukázal na rozhodnutia ústavného súdu, všeobecných súdov, príp. orgánov činných v trestnom konaní, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré podľa jeho názoru svedčia o správnosti ním vyvodeného záveru o nevyhnutnosti zastavenia aktuálneho trestného konania vedeného proti jeho osobe z dôvodu existencie extrémnych prietahov v konaní a do úvahy prichádzajúcej aplikácie princípu ultima ratio, keď je potrebné v danej veci uplatniť iné právne prostriedky (civilného práva) ako prostriedky trestného práva.

17. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydaním rozhodnutia o dočasnom opatrení uložil krajskému súdu nepokračovať v trestnom konaní vedenom pred ním pod sp. zn. 2 T 1/2008, keďže *«Nepokračovaním v trestnom konaní nevzniká žiadnym osobám ujma, ktorá by bola porovnateľná s ujmomou a traumou, ktorá by vznikla sťažovateľovi - obžalovanému ako aj ďalším obžalovaným ďalším trestným konaním. Už samotné trestné stíhanie a konanie pred súdom znamená pre sťažovateľa, ako aj pre jeho rodinu okrem obrovskej psychickej traumy aj veľkú hanbu a poníženie. Dlhodobé trestné stíhanie sťažovateľa ako aj ostatným spoluobžalovaným je mu/im okolím „vyhadzované“ na oči pri rôznych spoločenských, rodinných aj pri profesných stretnutiach a príležitostiach. Takýto spôsob života sťažovateľa znamená pre neho a jeho najbližšiu rodinu dlhodobé poníženie. Negatívne sa premieta do jeho zdravotného stavu a zdravotného stavu jeho manželky Psychicky „deptá“ aj jeho deti, ktoré museli častokrát čeliť a aj teraz čelia nežiaducim útokom okolia na adresu svojho otca „kriminálnika“.»*. Pokračovaním v trestnom konaní *„by sa porušenie práv sťažovateľa... upravených v článku 6 Dohovoru ešte viac prehĺbilo“*.

18. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1, na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípmi právneho štátu garantovanými v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky porušené boli.

2. Ukladá Krajskému súdu v Banskej Bystrici trestné konanie vedené pred ním pod sp. zn. 2T 1/2008 podľa § 56 ods. 3 písm. a, c zák. č. 38/1993 o organizácii ÚS SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení zastaviť.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

19. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

20. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

21. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

22. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

23. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

24. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené

zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

25. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je podanie podania vo forme ustanovenej § 40 zákona o ústavnom súde, ako aj splnenie všeobecných a osobitných náležitostí ustanovených § 39 ods. 3 a 4, § 43 ods. 1 a 2 a § 123 zákona o ústavnom súde a ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 zákona o ústavnom súde.

26. Podľa § 39 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak tento zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, a podpis.

27. Podľa § 39 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania pred ústavným súdom.

28. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

29. Podľa § 43 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí byť datovaný a podpísaný navrhovateľom alebo jeho zástupcom.

30. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,

d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

31. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

III.

32. Ako z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 133 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

33. Ústavný súd, vychádzajúc z citovaného návrhu sťažovateľa na rozhodnutie o jeho ústavnej sťažnosti konštatuje, že petit sťažnosti trpí viacerými nedostatkami, ktoré spôsobujú jeho neurčitosť, ako aj z časti jeho nevykonateľnosť. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti v jeho rozhodnom bode 1 predovšetkým neoznačil, ktorý orgán verejnej moci sa mal dopustiť porušení ním označených práv. Nevymedzil teda dostatočne jasne a určito vo vzťahu ku ktorému orgánu verejnej moci má ústavný súd vysloviť porušenie základných práv sťažovateľa. Ďalším podstatným nedostatkom petitu ústavnej sťažnosti je absencia presného a určitého označenia konania, príp. rozhodnutí, proti ktorým ústavná sťažnosť smeruje, keďže sťažovateľ opäť v relevantnom bode 1 petitu neuviedol žiadne spisové značky napadnutého konania ani prípadných rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu označených práv. Z obsahu odôvodnenia ústavnej sťažnosti pritom vyplýva, že na trestnom konaní participovalo viacero orgánov verejnej moci, resp. všeobecných súdov.

34. Navyše, v bode 2 petitu sťažovateľ navrhol rozhodnúť o prikázaní krajskému súdu konať tak, že zastaví prebiehajúce trestné konanie. Vydaniu rozhodnutia ústavného súdu s takýmto príkazom však bránia ústavou a zákonom o ústavnom súde upravené jeho právomoci. Ústavný súd na základe sťažovateľom požadovaného uplatnenia ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) a c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov [aktuálne po zmene právneho predpisu podľa § 133 ods. 3 písm. a) a c) zákona o ústavnom súde] má oprávnenie prikázať „porušovateľovi“ základných práv alebo slobôd upustiť od nečinnosti alebo zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv alebo slobôd. Konkretizácia ústavným súdom toho, akým spôsobom má „porušovateľ“ daný príkaz realizovať nemá ústavnú oporu. Išlo by o neprípustný zásah do právomocí zverených iba všeobecným súdom.

35. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť v časti jeho petitu pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv (pri zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom) v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

36. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

37. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie

konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

38. Presné označenie toho, kto porušil základné právo alebo slobodu sťažovateľa, ako aj označenie konania, v ktorom sa tak malo stať, je podľa § 123 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ústavnom súde obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti. Keďže v aktuálnej sťažnosti sťažovateľa v podobe predloženej ústavnému súdu takéto označenie absentuje, nespĺňa podstatné zákonom predpísané náležitosti a za danej situácie výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 ústavného súdu vzhľadom na ich kľúčovú povahu neprichádza do úvahy.

39. Ústavný súd tiež zdôrazňuje, že jeho judikatúra v otázke posudzovania náležitostí podaných sťažností sa postupne sprísňuje, a to najmä ak ide o kvalifikovane zastúpeného sťažovateľa.

40. Advokát zastupujúci svojho klienta pred ústavným súdom je podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné; pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Tieto zákonom stanovené povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonať tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

41. Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom

a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

42. Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa považoval už nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí za dostatočný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie predpísaných náležitostí.

43. Vzhľadom na dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti už bolo nadbytočným pristúpiť k odstraňovaniu iného – ďalšieho nedostatku podania spočívajúceho v nepripojení plnomocenstva na zastupovanie sťažovateľa advokátom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

44. Rovnako bezpredmetnou sa v uvedených súvislostiach stala potreba zaoberať sa požiadavkou sťažovateľa na vydanie rozhodnutia o dočasnom opatrení, ktorým by ústavný súd uložil krajskému súdu nepokračovať v konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2019